

יוצאין מפרנס לפרנס

מו"ר הרב יהודה עמיטל*

שהחילוף יעשה בעוד אני בתפקיד, ולא אחרי פרישתו. לכן דחיתי את הפרישה עד לסוף תשרי.

אני לא עוזב את הישיבה, אני פורש רק מראשות הישיבה. הביטוי המרכזי לכך שרב משמש כראש ישיבה, הוא יכולתו לתת שיעור כללי. יש ישיבות בהן רבנים לא יכולים להעביר שיעור כללי, ואילו אצלנו ב"ה גם ר"מים רבים יכולים לעשות זאת. החל מזמן חורף, הרב משה ליכטנשטיין יתחיל להעביר שיעורים כלליים, ואני אפסיק. עדיין אמשיך להיות בישיבה, בגדר "זקן ויושב בישיבה", ואף ללמד – אם רק ירצו התלמידים.

ברצוני לשמור על קשר עם תלמידים ועם בית הישיבה, אבוא לפה גם לשבתות, ולפני הכל – תמיד אמשיך להיות עבדכם הנאמן.

הישיבה היא התלמידים. ראשי הישיבה באים לשמש את התלמידים.

הישיבה בשנים שעברו גדלה והתפתחה, ועברה שינויים רבים, כאשר המילה האחרונה ניתנה לראשי הישיבה. מקבלי החלטות בישיבתנו, ברוך ה', אינם כל מיני בעלי עניין ומנהלים. מקבלי החלטות הם ראשי הישיבה, שתפקידם, כאמור, הוא לדאוג לתלמידים ולשמרם.

שימשי ליצדו של הרב ליכטנשטיין שליט"א בעשרות השנים האחרונות, ולמדנו לשתף פעולה גם במצבים של חילוקי דעות.

גם בין שלשת ראשי הישיבה הצעירים יהיו – מטבע הדברים – חילוקי דעות, וגם הם ילמדו לשתף פעולה.

אנו מרגישים שהישיבה ממשיכה לצמוח. שאלו את הרב מדן אם הישיבה תהיה אותה ישיבה, והוא אמר שלא. ודאי שיש שינויים רבים – התלמידים משתנים, הרבנים משתנים, וממילא גם הישיבה משתנה; אך – כפי שאמרנו לגבי משה ויהושע – יחד עם השינויים, הישיבה ממשיכה באותה הדרך.

עיון

בעניין פרויקט הנגישות*

יוסף קלמנוביץ

א.

היה היה איש, לא חשוב כרגע מי, ששוטט זמן-מה באחת מארצות סקנדינביה, לא חשוב כרגע איזו. בשבוע, סיפר האיש אנקדוטה: הפרלמנט המקומי של אותה ארץ פתוח לקהל הרחב ללא תשלום, וכל אחד – אם רק מתחשק לו – יכול להיכנס ולצפות בדיונים. לאיש הזה היה ידיד ציניקן וחמצמן, שמיהר להזכיר לו כי באותה מדינה נרצחו יותר פוליטיקאים מכל מדינה מערבית אחרת; רצונו לומר, אותה נגישות נאורה לנבחרי הציבור מנוצלת לרעה על ידי טיפוסים אלימים.

* קוראינו ילידי שנות ה'90 וצמונה, אשר ודאי יתקשו להתענג על ההומור הגלום בכותרת, מוזמנים לדפדף במדורי החדשות של 'דף קשר' מוזמן קיץ תשס"ז (גליון 1090 והלאה).

אוסף לציין שהדברים מתפרסמים בעידוד עורכי העלון, ובתמשך ללימוד משותף עם ידידי, גלעד בארי.

"אתם ניצבים היום כולכם לפני ה' א-לוקיכם..." (דברים כט, ט).

רש"י (שם יב) הסביר את העיתוי לאמירה הזו:

"דבר אחר, אתם ניצבים. לפי שהיו ישראל יוצאין מפרנס למרנס ממש ליהושע, לפיכך עשה אותם מצבה כדי לזרום.

וכן עשה יהושע, וכן שמואל: 'התיצבו ואשפטה אתכם' (שמואל א יב, ז) כשיצאו מידו ונכסו לידו של שאל."

"לפי שישראל יוצאים מפרנס לפרנס..." – המקור לדברי רש"י, מופיע במדרש תנחומא, אלא שהוא משנה מלשון המדרש בשתי נקודות. במדרש נאמר:

//

"דבר אחר, מפני מה עשאן משה מצבה, מפני שמשתמשין מדעת לדעת, מדעת משה לדעת יהושע, מדעת יהושע לדעת הזקנים. ואף יהושע עשאן מצבה, שנאמר ויאסוף יהושע את כל זקני ישראל שכמה (יהושע כד, א), ואף שמואל, שמשתמשין מדעתו לדעת מלכים עשאן מצבה, שנאמר ועתה התיצבו ואשפטה אתכם (שמואל א יב, ז)"

(ניצבים, פרשה א).

המדרש מכוון להבדל בין הדעות של המנהיגים השונים, בעוד שרש"י הדגיש את עצם המעבר מפרנס לפרנס. בנוסף, רש"י הוסיף "כדי לזרום".

מדוע צריך היה משה לזרום? יתכן שמאחר שהעם צריך לצייט למנהיג חדש, מנהיג אליו הם אינם הגילים – יש צורך בזירו. אני מבין שיש הבדל משמעותי בין משה ליהושע, אך רש"י טשטש הבדל זה; זאת לעומת המדרש,

שהדגיש שיש הבדל בין דעות שני המנהיגים. נראה שלא מדובר במחלוקת – גם רש"י קיבל את דברי המדרש, על ההבדל שבין המנהיגים השונים, אלא שהוא הבין שלמרות ההבדלים הקיימים בין הגישות השונות, בסופו של דבר מדובר באנשים ההולכים באותה הדרך. ודאי שיש הבדלים בין האישיות של משה לבין זו של יהושע, אך מבחינת המנהיגות הם ממשיתים את אותו הקו.

אם ירצה ה', בסוף חודש תשרי אני מתכוון לפרוש מראשות הישיבה. לפני כן, לאחר חג הסוכות, יתמנה הרב משה ליכטנשטיין, שימלא את הצלע השלישית בדור הצעיר של ראשי הישיבה.

לפני מספר שנים מונתה ועדה שתפקידה היה להמליץ על הדור הבא של ראשי הישיבה. הועדה הורכבה משני נציגי הר"מים, נציגי הבוגרים וההנהלה, וכן נציג של תומכי הישיבה מח"ל. אנחנו לא הכתבנו להם את מספר ראשי הישיבה, ואף לא את זהותם.

בחרנו לעשות כך את הדברים, כדי להימנע מתופעה מצערת שקיימת בעולם הישיבות, שאחרי פרישת ראש הישיבה הישיבה מתפצלת – ולעיתים אף נסגרת – מפני שראשי ישיבה לא בוחרים את ממשך דרכם, והתלמידים נשארים נבוכים. אני שמח לומר שלא רק שקיבלנו את המלצות הועדה, אנחנו גם מיישמים אותן – לפני כשלוש שנים נכנסו הרב מדן והרב יגיא לתפקיד, וכעת גם הרב משה. היה לי חשוב

* השיחה הועברה בבית המדרש, בכ"ה באלול השנה. השיחה סוכמה על ידי תומך מבורך, ועברה את ביקורת רבני הישיבה.

